

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, RHAN 2. (See end of Document for details)*

PROSPECTIVE

ATODLEN 14

DARPARIAETHAU TROSIANNOL A DARPARIAETHAU ARBED

RHAN 2

GWARCHEIDIAETH HENEBION

Gorchymynion gwarcheidiaeth a wnaed o dan Ddeddf 1953

- 5 (1) Pan fo Gweinidogion Cymru, yn union cyn i Ran 2 o'r Ddeddf hon ddod i rym, yn warcheidwaid heneb yn rhinwedd gorchymyn gwarcheidiaeth—
- (a) a wnaed, neu a gaiff ei drin fel pe bai wedi ei wneud, o dan adran 12(5) o [Ddeddf Adeiladau Hanesyddol a Henebion Hynafol 1953](#) (p. 49), a
- (b) a barheir mewn grym gan baragraff 2(1) o Atodlen 3 i [Ddeddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979](#) (p. 46),
- mae'r gorchymyn yn parhau mewn grym er gwaethaf y ffaith bod y Rhan honno wedi dod i rym.
- (2) Mae'r Rhan honno yn gymwys tra bo'r gorchymyn gwarcheidiaeth mewn grym fel pe bai Gweinidogion Cymru wedi cael eu penodi yn warcheidwaid yr heneb drwy weithred o dan adran 45 o'r Ddeddf hon—
- (a) nad yw'n cynnwys unrhyw gyfyngiad nad yw wedi ei gynnwys yn y gorchymyn, a
- (b) a gyflawnwyd gan yr holl bersonau a oedd, ar yr adeg pan wnaed y gorchymyn, yn gallu drwy weithred benodi Gweinidogion Cymru yn warcheidwaid yr heneb.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru ddirymu gorchymyn gwarcheidiaeth y mae'r paragraff hwn yn gymwys iddo.

Gwybodaeth Cychwyn

II Atod. 14 para. 5 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Rheolaethu a rheoli heneb pan fo gwarcheidiaeth yn rhagddyddio Deddf 1979

- 6 (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan—
- (a) cymerwyd heneb i warcheidiaeth cyn 9 Hydref 1981 (y dyddiad y daeth Rhan 1 o [Ddeddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979](#) i rym), a
- (b) yn union cyn i Ran 2 o'r Ddeddf hon ddod i rym, bo'r heneb o dan warcheidiaeth Gweinidogion Cymru neu awdurdod lleol.
- (2) Nid yw adran 47(2) (rheolaethu a rheoli'n llawn) yn gymwys i'r heneb oni bai—
- (a) bod y weithred a oedd yn sefydlu gwarcheidiaeth yn darparu ar gyfer rheolaethu a rheoli'r heneb gan y warcheidwaid, neu

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, RHAN 2. (See end of Document for details)*

- (b) bod y personau y mae gweithrediad y weithred warcheidiaeth, am y tro, yn cael effaith uniongyrchol arnynt wedi cydsynio i'r gwarcheidwaid reolaethu a rheoli'r heneb.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 Atod. 14 para. 6 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Mynediad y cyhoedd i heneb pan fo gwarcheidiaeth yn rhagddyddio Deddf 1913

- 7 (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan—
- (a) cymerwyd heneb i warcheidiaeth cyn 15 Awst 1913 (y dyddiad y daeth [Deddf Cydgrynhoi a Diwygio Henebion Hynafol 1913 \(p. 32\)](#) i rym), a
- (b) yn union cyn i Ran 2 o'r Ddeddf hon ddod i rym, bo'r heneb o dan warcheidiaeth Gweinidogion Cymru neu awdurdod lleol.
- (2) Nid yw adran 55(1) (dyletswydd i sicrhau mynediad y cyhoedd) yn gymwys i'r heneb oni bai—
- (a) bod y weithred a oedd yn sefydlu gwarcheidiaeth yn darparu ar gyfer mynediad y cyhoedd i'r heneb, neu
- (b) bod y personau y mae gweithrediad y weithred warcheidiaeth, am y tro, yn cael effaith uniongyrchol arnynt wedi cydsynio i'r cyhoedd gael mynediad i'r heneb.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 Atod. 14 para. 7 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Dehongli

- 8 At ddibenion paragraffau 6 a 7, mae gweithrediad gweithred warcheidiaeth sy'n ymwneud â heneb yn cael effaith uniongyrchol ar berson os yw'r person wedi ei rwymo gan y weithred honno a bod yr heneb yn ei feddiant neu yn ei feddiannaeth.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 Atod. 14 para. 8 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Statws

Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, RHAN 2.